

Patronatul Medicilor Specialiști cu Practică Independentă (PMSPI)

București, Sector 6, Al Poiana Cernei 1, bl. Z4, sc.1, et. 6, ap.40

Tel: 0733844730

Mail: office@patronatmspi.ro

<https://patronatmspi.ro>

Către :

Guvernul României- în atenția Excelenței sale, domnul Ilie Ilie-Gavril Bolojan, Prim- Ministru;

pm@gov.ro, sg@gov.ro,

Ministerul Finanțelor - în atenția Excelentei Sale, domnul Alexandru Nazare, Ministrul Finanțelor

cabinet.ministru@mfinante.gov.ro

Spre știință:

Ministerul Justiției - în atenția Excelentei Sale, domnul Radu Marinescu, Ministrul Justiției;

cabinet.ministru@just.ro

Ministerul Sănătății, în atenția Excelentei Sale, domnul Alexandru Rogobete, Ministrul Sănătății

ministru@ms.ro

Referitor:

Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative - cu referire la propunerea de modificare a prevederilor art. 170 alin. (1) Cod fiscal

”(1) Persoanele fizice care în anul fiscal pentru care se depune declarația prevăzută la art. 122 au realizat venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b), din una sau mai multe surse, datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate la o bază anuală de calcul egală cu suma rezultată prin cumularea venitului net anual realizat/brut sau normei anuale de venit, respectiv a normei anuale de venit ajustate, după caz, stabilite potrivit art. 68, 68¹, 68³ și 69, după caz, care nu poate fi mai mare decât cea corespunzătoare unei baze anuale de calcul egale cu nivelul de 90 de salarii minime brute pe țară. La determinarea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale prevăzute la art. 118”.

Excelențele voastre,

Prezentul memoriu are ca scop **contestarea proiectului de act normativ** prin care se propune majorarea plafonului anual de calcul al CASS pentru veniturile din activități independente de la **60 la 90 salarii minime brute**.

Patronatul Medicilor cu Practică Independentă (PMSPI) se alătură demersurilor celorlalte profesii libere și atrage atenția că măsura este **neconstituțională, inechitabilă și disproporționată**, cu efecte economice și sociale grave.

I. Context normativ

Regimul CASS a cunoscut modificări succesive în ultimii ani. În 2023, plafonul a fost majorat de la 24 la 60 de salarii minime brute, sub pretextul principiului solidarității. La mai puțin de doi ani distanță, se propune din nou o creștere, până la 90 de salarii minime brute, ceea ce încalcă principiul stabilității și predictibilității legislative.

Aceasta încalcă **principiul stabilității și predictibilității legislative** și creează diferențiere față de alte categorii (chirii, investiții – plafon doar 24 salarii).

II. Argumente juridice

Măsura contestată încalcă art. 16, art. 44, art. 45, art. 56 alin.(2), art. 135 și art.148 din Constituție.

Concret, **nota de fundamentare a proiectului de lege** arată că majorarea plafonului CASS pentru veniturile din activități independente se justifică prin principiile solidarității și echității fiscale, invocând faptul că sănătatea este un serviciu public de interes general, finanțat prin contribuții obligatorii.

Cu toate acestea, deși recunoaștem rolul social al statului și competența sa de a reglementa, considerăm că această măsură este **injustă și disproporționată**, întrucât:

- 1. Principiul așezării juste** a sarcinilor fiscale impune ca plata contribuțiilor să se facă în același mod de către toți contribuabilii, prin excluderea oricărui privilegiu sau oricărei

discriminări, astfel ca, la venituri egale, contribuția să fie aceeași (Decizia nr. 258 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.338 din 21 mai 2010).

Totodată, este adevărat că dispozițiile art. 208 alin. (3) lit. b) din Lega nr. 95/2006 instituie principiul solidarității și subsidiarității în constituirea și utilizarea fondurilor, ceea ce înseamnă că întreaga societate trebuie să contribuie la efortul protejării sănătății populației.

Totuși, această măsură ignorată jurisprudența Curții Constituționale, care a statuat că deși este firesc ca *”valoarea contribuției să difere de la persoană la persoană, în raport cu cuantumul veniturilor realizate, dar această diferență este rezonabilă și justificată de situația obiectiv deosebită în care se află persoanele care realizează venituri mai mari față de cele ale căror venituri sunt mai reduse, precum și de principiul solidarității și subsidiarității în colectarea și utilizarea fondurilor”* (a se vedea DCC nr. 452 din 16 septembrie 2014, publicată în M. Of. nr. 820 din data de 11.11.2014). În completare, Curtea a reținut că *”principiul constituțional al așezării juste a sarcinilor fiscale pentru suportarea cheltuielilor publice impune, de asemenea, diferențierea contribuției persoanelor care realizează venituri mai mari, iar cota de contribuție, exprimată procentual, este unică, neavând caracter progresiv, diferența valorică a contribuției fiind determinată de nivelul diferit al venitului”*.

Tocmai de aceea considerăm că solidaritatea trebuie însoțită de echitate. Astfel, ea riscă devină o povară fiscală disproporționată, aplicată tocmai celor cu cea mai redusă capacitate contributivă.

De asemenea, prevederile art. 52 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene condiționează orice restrângere a drepturilor de un test de proporționalitate (necesitate, adecvare, echilibru).

Raportat la cadrul normativ actual și la modificările propuse prin prezentul proiect de lege, considerăm că măsura conduce la o aplicare incorectă a principiului așezării juste a sarcinii fiscale în regimul CASS.

Deși legislația invocă uneori un sistem „proporțional”, în realitate contribuțiile la sănătate sunt plafonate pentru anumite categorii de venituri (de exemplu: agricole, silvicultură, piscicultură, chirii, investiții, alte surse), în timp ce pentru PFA-uri se aplică **aceleași cote fixe** chiar și în cazul unor venituri foarte diferite (între 22.200 și 44.300 lei). În plus, nu există un acces diferențiat la servicii medicale în funcție de contribuția plătită, ceea ce rupe legătura firească dintre sarcină și beneficiu.

Prin urmare, **principiul solidarității nu poate fi aplicat arbitrar, ci trebuie respectat în limitele impuse de Constituție.**

- 2. Dreptul de proprietate este încălcat**, întrucât orice sarcină fiscală reprezintă o ingerință asupra acestui drept și nu trebuie să afecteze substanța sa. Contributivitatea fiscală trebuie reglementată astfel încât să existe un echilibru între dreptul contribuabilului la proprietate și dreptul statului de a impune taxe și impozite (Decizia CCR nr. 900/2020).

De asemenea, CEDO a stabilit că perceperea taxelor și impozitelor constituie, în principiu, o ingerință în dreptul de proprietate privată protejat de art. 1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană (Hotărârea din 4 noiembrie 2013, cauza N.K.M. c. Ungariei).

Cu toate acestea, jurisprudența Curții Constituționale și a CEDO este ignorată, întrucât obligarea exclusivă a profesiilor libere la plata CASS pentru venituri independente, prin majorarea plafonului de la 60 la 90 salarii minime brute, afectează grav dreptul de proprietate al acestor contribuabili.

Măsura echivalează cu o privare de bunuri, în condițiile în care aceștia plătesc deja contribuții foarte ridicate comparativ cu alte categorii.

Stabilirea unui plafon excesiv doar pentru veniturile independente este disproporționată față de scopul urmărit și încalcă justul echilibru între interesele statului și cele ale contribuabililor. În plus, profesiile libere suportă deja costuri obligatorii semnificative (cotizații profesionale, taxe administrative, cheltuieli de funcționare), iar suprataxarea exclusivă a acestei categorii riscă să descurajeze exercitarea profesiei și să provoace exodul specialiștilor.

- 3. Principiul proporționalității** impune ca instituțiile să adopte doar măsuri adecvate și necesare pentru atingerea obiectivelor urmărite. Atunci când există mai multe opțiuni, trebuie aleasă varianta cea mai puțin constrângătoare, iar inconvenientele produse nu pot fi disproporționate față de scopul urmărit (CJUE, cauza C-157/96).

Jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene (cauza C-44/79 Hauser și altele) arată că, în spiritul tradițiilor constituționale comune statelor membre, măsurile impuse de autorități trebuie să răspundă unui obiectiv de interes general, fără a afecta în mod disproporționat drepturile legitime ale contribuabililor.

Din această perspectivă, este discutabil dacă se justifică existența a două regimuri fiscale diferite pentru contribuabilii independenți:

- pentru veniturile din activități independente, contribuția se calculează la venitul net;
- pentru alte categorii (agricole, chirii, investiții etc.) contribuția se raportează la plafoane fixe (6, 12 sau 24 salarii).

Intervenția statului trebuie să fie graduală și proporționată, nu să limiteze un drept fundamental la cel mai ridicat nivel posibil. În forma actuală, majorarea plafonului CASS

la 90 salarii minime nu respectă exigențele proporționalității și nu asigură un just echilibru între interesele statului și ale contribuabililor.

Din această perspectivă, prin nesocotirea exigenței proporționalității măsurii impuse prin prevederile legale criticate, aceasta nu este aptă să asigure un just echilibru între interesele concurente, pentru a putea fi considerată corespunzătoare scopului urmărit¹.

4. Măsura criticată intră în conflict cu dreptul european.

Contradicția cu art. 49–56 TFUE privind libertatea de prestare a serviciilor este evidentă. Reglementările discriminatorii și disproporționate pot constitui bariere nejustificate în calea exercitării profesiilor liberale la nivel european.

La nivelul Uniunii Europene, CASS nu are natura unui impozit, ci a unei contribuții sociale, ceea ce presupune existența unei contraprestații echivalente. Din această perspectivă, o diferențiere excesivă a sarcinii fiscale, precum majorarea plafonului la 90 de salarii minime, ar depăși caracterul rezonabil și ar transforma contribuția într-o povară fiscală excesivă.

Aceeași calificare juridică există și în dreptul național: potrivit art. 1 pct. 5 Cod procedură fiscală, contribuția socială este o prelevare obligatorie instituită prin lege, care are ca scop protecția persoanelor împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia acestea

¹ În legătură cu stabilirea unui quantum al obligațiilor fiscale, facem trimitere la jurisprudența Curtea Constituțională, jurisprudența obligatorie *erga omnes*, ocazie cu care judecătorul constituant a reținut că "[...] aceste condiții, quantumul contribuției menționate, ținând seama de exigențele echilibrării intereselor concurente, se raportează la o valoare minimă ce poate depăși 50% și o valoare maximă care nu poate fi egală cu 100% din quantumul venitului asupra căruia poartă. În caz contrar, deși contribuția în sine urmărește un scop legitim, o excesivitate în privința quantumului acestei contribuții estompează caracterul său distributiv sau de reechilibrare, aceasta convertindu-se într-o veritabilă măsură de confiscare/naționalizare a însuși venitului asupra căruia poartă, respectiv a întregului venit suplimentar obținut peste plafonul de 450 de lei/MWh, iar ulterior de 400 de lei/MWh, după caz, ceea ce este neconstituțional"

În plus, cu privire la obligația statului de a identifica punctul de echilibru între interesele concurente, a se vedea Decizia nr.623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 18 ianuarie 2017, Decizia nr.415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.781 din 12 septembrie 2018, Decizia nr.731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.59 din 29 ianuarie 2020, Decizia nr.431 din 23 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1037 din 6 noiembrie 2020 și Decizia nr.640 din 7 noiembrie 2024, Publicată în Monitorul Oficial nr.515 din 03.06.2025).

beneficiază de drepturi garantate. Prin urmare, **ea nu poate fi tratată ca un impozit nelimitat, ci trebuie să rămână proporțională și corelată cu prestațiile oferite.**

Comparativ, în majoritatea legislațiilor europene, plafonul maxim pentru CASS nu depășește 30 de salarii minime, cu excepția unor situații particulare (Slovenia – 60 salarii minime). Stabilirea în România a unui plafon de 90 de salarii minime **plasează contribuabilii independenți într-o situație unică și împovărătoare la nivel european, generând o fiscalitate excesivă și descurajând practicarea activităților independente.**

5. Din perspectivă socio-economice, profesiile liberale au un rol esențial în economie și în funcționarea sistemului public de sănătate, deși nu beneficiază de nicio facilitate fiscală.

Medicii specialiști cu practică independentă, contractați în sistemul public de sănătate, realizează anual peste 40 de milioane de consultații, finanțate prin asigurările de sănătate. Activitatea lor se remarcă prin eficiență și performanță: mai puțin de 3% dintre pacienții consultați ajung ulterior să necesite spitalizare continuă. Fără aportul ambulatoriului independent, camerele de gardă și spitalele ar fi supuse unei presiuni majore, generând costuri uriașe pentru sistemul public de sănătate.

Cabinetele medicale funcționează ca adevărate unități antreprenoriale, asumând nu doar actul medical, ci și responsabilitatea pentru angajați, utilități, echipamente, contracte cu terți, taxe și impozite. Acești contribuabili creează locuri de muncă, generează valoare economică, susțin fiscalitatea și participă activ la dezvoltarea societății.

Medicul specialist cu practică independentă îmbină competența profesională cu autonomia și responsabilitatea socială, devenind un pilon de încredere în comunitate. El este un partener solid al sistemului public, contribuind la menținerea echilibrului bugetar, fără ca statul să suporte cheltuielile pentru infrastructura necesară desfășurării activității medicale

Majorarea plafonului CASS riscă să ducă la închiderea cabinetelor independente, limitând accesul populației la servicii medicale și descurajând tinerii profesioniști să își deschidă cabinete. Sistemul fiscal actual, regresiv și plafonat, afectează în special profesiile cu venituri medii și sezoniere, în timp ce contribuabilii cu venituri foarte mari sunt avantajați.

În plus, situația ambulatoriului de specialitate este deja critică:

- subfinanțare cronică, cu tarife nemajorate în conformitate cu necesitățile socio-economice în ultimii 3 ani;
- promisiuni neonorate privind creșterea valorii punctului per serviciu medical (anunțată pentru 1 august 2025, amânată pentru 1 octombrie 2025);

- presiune fiscală excesivă asupra medicilor independenți, lipsiți de facilități fiscale, la care se adaugă creșterea CASS;
- scăderea interesului medicilor tineri de a deschide cabinete, din cauza fiscalității, a plăților incorecte din sistemul CNAS și a lipsei infrastructurii.

Adoptarea acestei măsuri, fără o consultare reală cu organizațiile profesionale, este disproporționată și lipsită de fundament socio-economic, punând în pericol funcționarea practicii medicale independente – un segment esențial al asistenței medicale din România.

6. Nu în ultimul rând, arătăm că această propunere legislativă a fost inițiată **fără realizarea unui studiu de impact serios** privind nivelul actual de Contributivitatea al profesiilor libere comparativ cu alte categorii de contribuabili (inclusiv salariați).

Actualul sistem, care tratează fiscal veniturile din activități independente în mod diferit față de cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c–h) din Codul fiscal, este profund **inechitabil și discriminatoriu**. O analiză temeinică ar demonstra că un regim unic de contribuție CASS, raportat la venitul total realizat de persoana fizică (eventual cu un plafon maxim rezonabil), ar aduce **venituri mai mari la buget** și ar elimina dezechilibrele existente.

De asemenea, subliniem că proiectul a fost avansat **fără consultarea organizațiilor profesionale** reprezentative ale profesiilor libere, acestea fiind private de dreptul legitim de a formula observații și propuneri într-o chestiune fiscală de importanță majoră. Considerăm că această conduită a executivului reprezintă un **derapaj excepțional**, iar pe viitor orice inițiativă de acest tip trebuie să fie precedată de un proces de consultare transparent și efektiv.

Mai mult, menționăm că procedura legislativă nu a respectat dispozițiile **Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică**. Conform art. 6 și art. 7 din această lege, autoritățile sunt obligate să publice și să supună dezbaterii publice proiectele de acte normative cu impact social și economic semnificativ, precum și să consulte organizațiile interesate.

Având în vedere că majorarea plafonului CASS afectează direct sute de mii de contribuabili și are consecințe grave asupra funcționării profesiilor libere și a sistemului sanitar, lipsa unei dezbateri reale constituie o **încălcare a principiului transparenței decizionale**.

În consecință, Patronatul Medicilor cu Practică Independentă (PMSPI) contestă proiectul de majorare a plafonului anual al bazei de calcul al CASS de la 60 la 90 salarii minime brute,

Patronatul Medicilor Specialiști cu Practică Independentă (PMSPI)

București, Sector 6, Al Poiana Cernei 1, bl. Z4, sc.1, et. 6, ap.40

Tel: 0733844730

Mail: office@patronatmspi.ro

<https://patronatmspi.ro>

întrucât această măsură este disproporționată, discriminatorie și contravine jurisprudenței obligatorii.

Solicităm:

- reluarea procedurii legislative, cu respectarea principiilor constituționale și europene;
- organizarea unei dezbateri publice autentice cu implicarea organizațiilor profesionale;
- stabilirea unui plafon echitabil și rezonabil (24 salarii)

PMSPI își rezervă dreptul de a sesiza Avocatul Poporului, Curtea Constituțională și instituțiile europene competente, în cazul în care proiectul va fi adoptat în forma actuală.

Cu deosebită considerație,

Consiliul Director PMSPI

Prin Președinte

Dr. Marineta Măgureanu

Av. dr. Daniela Constantin - Vorovenci